

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2014-05-27

Närvarande: F.d. justitieråden Susanne Billum och Severin Blomstrand samt justitierådet Kristina Ståhl.

Tydlig prisuppgift vid taxiresor

Enligt en lagrådsremiss den 8 maj 2014 (Näringsdepartementet) har regeringen beslutat inhämta Lagrådets yttrande över förslag till ändring i taxitrafiklagen (2012:211).

Förslaget har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Per Håvik.

Förslaget föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Allmänt

Taxitrafiklagen innehåller bestämmelser om taxitrafiktillstånd, taxiförarlegitimation, prissättning av taxiresor etc. I lagrådsremissen föreslås ändringar bl.a. i reglerna om lämnande av prisuppgifter och om giltighet och förnyelse av taxiförarlegitimation.

Vid granskningen av lagförslagen i remissen har Lagrådet noterat att regleringen i taxitrafiklagen överlag är svårtillgänglig. Detta beror delvis på att begreppsbildningen i lagen inte är helt genomarbetad. Vissa termer och uttryck, t.ex. ordet "taxa", används utan att de definieras. Det finns vidare flera exempel på att ett och samma uttryck används i olika betydelser, också inom ramen för en och samma paragraf. Ordet "taxiförarlegitimation" synes t.ex. användas både som beteckning på behörigheten att köra taxi och på den handling som är ett bevis för att innehavaren har denna behörighet. Ett annat exempel är att "förnyelse" av en taxiförarlegitimation avser även de fall då det endast är fråga om att lämna ut en kopia av den ursprungliga legitimationen, något som enligt Lagrådets mening ter sig främmande.

Den använda begreppsbildningen gör redan den nuvarande regleringen svårläst. Genom vissa av de föreslagna ändringarna accentueras svårigheterna ytterligare. En generell översyn av lagen i detta hänseende bör ske i lämpligt sammanhang.

2 kap. 17 §

Enligt paragrafens första stycke – såväl i den nuvarande som i den föreslagna lydelsen – är den som har taxitrafiktillstånd skyldig att före färden genom lämpliga åtgärder låta passagerarna få kännedom om den taxa som han eller hon tillämpar. I det nuvarande andra stycket, som enligt remissförslaget ska ingå i första stycket, föreskrivs hur taxan ska vara uppbyggd. I remissen föreslås två nya stycken med bestämmelser om skyldighet att lämna prisuppgift för färden.

Som nämnts är ordet taxa inte definierat i lagen. I samband med förredragningen har upplysts att taxa är ett sedan lång tid tillbaka använt och vedertaget begrepp som närmast motsvarar begreppet pris.

Ordet taxa är avsett att omfatta alla priser som ett taxiföretag tillämpar, inklusive fasta priser för vissa sträckor. Lagrådet anser trots dessa upplysningar att det är mindre lämpligt att använda ordet taxa utan att det definieras i lagen, inte minst när det snarlika ordet tariff också används i regelsystemet och definieras i 2 kap. 1 § Transportstyrelsens föreskrifter om taxitrafik (TSFS 2013:41). I vart fall bör det i författningskommentaren klargöras vad som avses med taxa.

Förslaget i remissen innebär att det införs ytterligare en informationskyldighet i ett nytt andra stycke. Den som har taxitrafiktillstånd ska vara skyldig att före färden se till att en prisuppgift lämnas för färden, om jämförpriset överstiger 500 kronor. Prisuppgiften ska dock inte behöva lämnas när fast pris tillämpas.

Den nya informationsskyldighet som föreslås gäller "prisuppgift för färden" medan den nu gällande skyldigheten i första stycket avser "den taxa" som tillämpas. Genom lagändringen illustreras ytterligare behovet av en definition av ordet "taxa", eftersom detta ord rimligen inte kan ha samma betydelse som ordet prisuppgift i andra stycket utan snarare verkar avse grunderna för prissättningen.

Enligt det föreslagna tredje stycket avses med fast pris ett i förväg fastställt belopp för en i förväg fastställd färd. Lagrådet noterar att denna definition avviker från den nuvarande definitionen i 2 kap. 1 § Transportstyrelsens föreskrifter om taxitrafik.

Som nämnts har i samband med föredragningen upplysts att även ett fast pris är en taxa och att det därmed redan av första stycket följer en skyldighet att före färden låta passagerarna få kännedom om detta. Samtidigt ska alltså enligt det föreslagna andra stycket någon prisuppgift för färden *inte* behöva lämnas när fast pris tillämpas.

Dessa bestämmelser synes oförenliga. I det fortsatta lagstiftningsarbetet måste klargöras vad som ska gälla för resor med fast pris.

Enligt Lagrådets mening är vidare orden "tillåtna" och "senast" överflödiga och bör lämpligen tas bort.

Det föreslås att paragrafen ska få rubriken Prisinformation. Denna rubrik blir inte heltäckande. Förutom bestämmelser som ålägger den som har taxitrafiktillstånd skyldighet att informera om de priser som används så innehåller paragrafen, i både nuvarande och föreslagen lydelse, också bestämmelser om hur prissättningen (taxan) ska vara uppbyggd.

3 kap. 11 §

I paragrafen finns bestämmelser om när en taxiförarlegitimation blir ogiltig. I remissen föreslås att en ny tredje punkt införs i första stycket, enligt vilken en taxiförarlegitimation inte gäller om en annan taxiförarlegitimation har lämnats ut.

Formuleringen att en taxiförarlegitimation inte gäller om "en annan" taxiförarlegitimation har lämnats ut framstår som säregen och det bör förtydligas att det som avses i bestämmelsen är den behörighetsbärande handlingen och inte behörigheten i sig. Det bör även framgå att den "andra" taxiförarlegitimationen har lämnats ut till samma innehavare som den tidigare legitimationen.

3 kap. 12 §

I paragrafen finns bestämmelser om förnyelse av taxiförarlegitimation. Förnyelse ska ske inom tio år från utfärdandet eller senaste för-

nyelse. Legitimationen ska också förnyas om den förstörts eller kommit bort eller om någon uppgift i den har ändrats.

I remissen föreslås ett tillägg innebärande att skyldigheten att inom tio år åter förnya legitimationen bara ska gälla om legitimationen därvid försetts med nya uppgifter. Av författningskommentaren framgår att avsikten med tillägget är att om en legitimation förnyas utan att några nya uppgifter förs in ska ingen ny tioårsfrist börja löpa utan giltighetstiden ska vara den ursprungliga.

Förslaget är emellertid ofullständigt vad gäller skyldigheten att förnya legitimationen när en tidigare förnyelse inte inneburit införande av nya uppgifter. Vid lagrådsföredragningen har upplysts att avsikten varit att reglera detta i förordning. Detta bör dock regleras i lagen, exempelvis genom tillägg av en mening som anger att om en legitimation har förnyats utan att nya uppgifter förts in gäller den ursprungliga giltighetstiden.

Lagrådet hänvisar vidare till vad som sagts ovan om begreppsbyggnaden i lagen.